

Vastaus kirjalliseen kysymykseen hylkeiden aiheuttamista haitoista ammattikalastajille

Eduskunnan puhemiehelle eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Eeva-Johanna Elorannan /sd näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 637/2017 vp:

Mitä hallitus aikoo tehdä ammattikalastuksen turvaamiseksi Suomessa?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Kotimaisen pyydetyn ja kasvatetun kalan riittävä saatavuus on tunnistettu kalatalouden arvoketjussa (kaupallinen kalastus, kalankasvatus, kalajalostus ja –kauppa) tulevaisuuden kannalta keskeiseksi menestystekijäksi. Pääinvastaisista tavoitteista huolimatta erityisesti merialueen rannikkokalastuksen saalis on pienentynyt merkittävästi vuosina 2016–2017. Runsaat hylje- ja merimetsokannat vaikeuttavat merkittävästi juuri rannikkokalastusta. Tämän lisäksi useilla alueilla on havaittavissa merkittäviä muutoksia kalojen esiintymisessä, mihin syynä voivat olla hylkeiden ja merimetsojen lisäksi myös muut tekijät kuten poikkeukselliset sääolosuhteet. Sisävesikalastuksessa ja merialueen troolikalastuksessa kehitys on ollut myönteisempää, mutta myös näillä sektoreilla on merkittäviä kehittämistarpeita. Myöskään vesiviljelyssä ei ole pystytty kasvattamaan tuotantoa tavoitteiden mukaisesti.

Maa- ja metsätalousministeriö tukee koko kalatalouden alkutuotannon ja arvoketjun kehittämistä johdonmukaisilla ja pitkäjänteisillä toimilla, jotta alan haasteisiin löydetäisiin kestäviä ja pysyviä ratkaisuja. Kalatalouden arvoketjun keskeinen rahoitusväline on Euroopan meri- ja kalatalousrahasto (EMKR), jonka varoja käytetään Suomen EMKR-toimintaohjelman 2014–2020 mukaisesti. Nykyisessä toimintaohjelmassa on perustettu neljä innovaatio-ohjelmaa, joiden toiminalla pyritään löytämään ja hyödyntämään alan suurimmat mahdollisuudet ja ratkaisemaan kehitystä rajoittavia ongelmia ja pullonkauloja.

Kaupallisen kalastuksen kannalta keskeisiä innovaatio-ohjelmien käytännön toimenpiteitä ovat kalastuksen pyyntitekniikoiden ja –välineiden sekä kalan käsittelyn kehittäminen. Lyhyellä aikavälillä ei ole realistista ajatella, että hylkeiden ja merimetsojen määrä vähenisi ratkaisevasti tai että hyljetuotteiden kauppa voitaisiin avata uudelleen. Keskeinen tavoite merialueen rannikkokalastuksen osalta onkin löytää verkkokalastuksen tilalle pyyntimuotoja, jotka eivät ole alttiita hylkeiden aiheuttamille vahingoille ja kehittää edelleen hylkeenkestäviä rysiä ja toimiva hyljekarkotin. Kalastuksen innovaatio-ohjelman toimintamalli perustuu tutkimuksen ja kalastajien uudenlaiseen yhteistyöhön ja siihen, että kehittämistyö toteutetaan mahdollisimman paljon yrittäjien käytännön kalastustoiminnan yhteydessä.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 637/2017 vp

Lisäksi pyritään löytämään malleja, joilla erityisesti kalastukselle vahinkoja aiheuttavat hyljeysilöt voitaisiin poistaa eettisesti ja ekologisesti kestäväällä tavalla nykyisin vain pieneltä osin hyödynnettyjen metsästyskiintiöiden puitteissa. Kalakantojen osalta selvitetään muutoksia niiden tilassa ja kalan käyttäytymisen muuttumiseen johtaneita syitä, mukaan lukien hylkeiden ja merimetsojen vaikutukset, sekä pyritään löytämään toimivia keinoja kaupalliselle kalastukselle tärkeiden kalakantojen vahvistamiseksi.

Myös monet muut toimet hyödyttävät välillisesti kaupallista kalastusta. Kalasta saatavien korkean lisäarvon tuotteiden kehittäminen nostaa onnistuessaan kalasta saatavien tuotteiden arvoa merkittävästi ja samalla pyydetyn ja kasvatetun kalan arvoa. Vesiviljelyn kehittämistoimet tukevat osaltaan kalastuksen kehitystä, sillä kalastus- ja vesiviljelytuotanto tukevat toisiaan ja ne yhdessä takaavat kotimaisen raaka-aineen saannin niistä riippuvaisille kalanjalostuksen ja kala-kaupan yrityksille ja koko arvoketjulle.

Helsingissä 9.2.2018

Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä